

5.4 Az EGSZB egyetért azzal, hogy a bankokat kötelezni kell arra, hogy elektronikus vagy más módon azonnal értesítsék a bíróságot, hogy hogyan teljesítették a rendelvényt.

5.5 A közösségi jognak nem szabad szabályoznia az egyazon bankszámláért versengő hitelezők rangsorolását. Az EGSZB e téren a nemzeti jog alkalmazását tartja helyénvalónak.

5.6 Az EGSZB úgy véli, hogy a rendelvény gyakorlati végrehajtásáról az abban illetékes ország jogszabályainak kell rendelkezniük, a peres ügyek rendezésére vonatkozó, hatályban lévő általános szabályoknak megfelelően.

5.7 Végül pedig az EGSZB szeretné külön felhívni az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy a javasolt rendszer működéssel kapcsolatos dokumentumok fordítására vonatkozó mechanizmust is ki kell dolgozni a 2006. december 12-i 1896/2006/EK rendelet 21. cikke (2) pontjának b) alpontjában meghatározott mechanizmus nyomán.

Kelt Brüsszelben, 2007. szeptember 26-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: A gépgyártás szabályozási környezetének egyszerűsítése

(2008/C 10/03)

Margot Wallström és **Günter Verheugen**, az Európai Bizottság alelnökei 2007. január 8-án feltáró vélemény kidolgozására kérték fel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot a következő tárgyban: *A gépgyártás szabályozási környezetének egyszerűsítése.*

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2007. július 18-án elfogadta. (Előadó: Edgardo Maria IOZIA.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 438. plenáris ülésén, a 2007. szeptember 26-i ülésnapon 138 szavazattal 2 ellenében, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az európai gépipar olyan csúcstechnológiai ipar, amely stratégiai jelentőséggel bír az európai gazdaság szempontjából. 2006-ban a termelése egyharmadát exportáló 130 000 vállalkozás több száz milliárd euró forgalmat bonyolított. A gépipar és az elektromos ipar több, mint 4 millió magas szintű képzéssel rendelkező munkavállalót foglalkoztat az Unióban, és jelentős hozzáadott értéket képvisel.

1.2 A gépipari és elektromos ipari ágazat a többenél jobban képes a lisszaboni program célkitűzéseinek megvalósítására, a továbbképzésnek, a tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjének, a versenyképesség szintje legmagasabban tartásának és a nemzetközi piacokra való bejutásának köszönhetően.

1.3 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság kezdeményezését, amelynek célja, hogy megerősítse az ágazat versenyképességét, javítsa a jogi referenciakeretet a legjobb és leghatékonyabb szabályozás révén, tekintetbe véve az ágazat helyzetét, amelyre a kis- és középvállalkozások tízezrei jellemzőek. A jobb jogalkotás, legalábbis ebben az ágazatban, nem a jogszabályok hiányát, hanem egy érthető és könnyen alkalmazható szabá-

lyokból álló stabil keret létrehozását, és a lehető legalacsonyabb adminisztrációs költségek biztosítását jelenti.

1.4 Az EGSZB elégedettségét fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság azt a kényes feladatot bízta rá, hogy a lehető legszélesebb egyetértés elérése mellett határozza meg, hogy a hatályos közösségi jogszabályokat mely területeken kellene egyszerűsíteni, mindezt a jogalkotó testületeknek a jogszabályok minőségének javítására és egyszerűsítésére irányuló tevékenységei keretében.

1.5 Az EGSZB tudomásul veszi, hogy több, az ágazatot érintő jogalkotási kezdeményezés is folyamatban van: össze kell egyeztetni a különböző – gazdasági, szociális, környezeti – érdekeket. A belső piac megvalósítása nem állhat szemben más olyan érdekekkel, amelyek szintén fokozott figyelmet érdemelnek, mint pl. az egészségügy és a munkavállalók biztonsága, a fogyasztóvédelem, a környezetvédelem; mindez a lisszaboni program célkitűzései közé tartozik. Az EGSZB megítélése szerint a különböző kezdeményezéseket magában foglaló, integrált és összehangolt stratégiára van szükség.

1.6 Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság 2007. február 17-i közleményben foglalt javaslatát, amelyek célja, hogy módosítsák az új megközelítést, valamint hogy megerősítsék a tagállamok piac-felügyeleti tevékenységeinek szerepét, amelyeknek nem mindig jutnak megfelelő források. Az EGSZB kívánatosnak tartaná, hogy az Európai Bizottság még több alkalmaztassa foglalkozzon az akkreditáció módozatainak kezelését, a bejelentési szervek tevékenységeit és az általuk kiállított tanúsítványok minőségét érintő koordinációs, ellenőrzési és bizonyos esetekben felügyeleti tevékenységgel. Támogatni kell egy bizonyos „kommunikációs platform” létrehozását a szereplők és a tagállamok között, mely utóbbiaknak a közösségi irányelvek és politikák célkitűzéseivel arányos és azoknak megfelelő módon kell fellépniük, hogy a piac-felügyeleti rendszerek és modellek fokozatos egységesítését megvalósítsák.

1.7 Az EGSZB azt kéri, hogy a szabványosító tevékenységek területén valamennyi érintett félnek legyen lehetősége a szabályok meghatározásának kezdetétől fogva részt venni a folyamatban. E célból meg kell erősíteni egyrészt a műszaki bizottságokban való részvételt, különösen helyi szinten, másrészt a hatásvizsgálatot, a telematikai konzultáció túlzott használatát nélkül, hiszen utóbbi hasznos eszköz, de – különösen ezen a területen – nem képezheti az érdekelték egyetlen konzultációs eszközét.

1.8 Az EGSZB úgy véli, hogy a harmonizált szabványosítást ingyenesen vagy szimbolikus összeg ellenében kellene rendelkezésre bocsátani, különösen a kis- és középvállalkozások számára, és rámutat arra az egyenlőtlen elbánásra, amelyben azon országok vállalkozásai részesülnek, amelyek nyelvén nem állítják ki a szabványokat (ez utóbbiak angol, francia és néha német nyelven jelennek meg), valamint azon országok vállalkozásai, amelyeknek nem kell a fordítás néha csillagászati költségeit viselniük.

1.9 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy ki kell küszöbölni valamennyi indokolatlan adminisztrációs költséget, és jelentősen csökkenteni kell a termelési rendszerre nehezedő terheket.

1.10 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye kellően figyelembe a stabil szabványosítás előmozdítására vonatkozó elvárásokat, és fogadja el a szereplők és a főbb érdekeltk részéről érkező javaslatokat is. A jogalap és jogi referenciakeret tekintetében az EGSZB azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a szabályok megalkotása előtt mérje fel, hogy ugyanazon célok nem lehet-e más formával, például önszabályozással vagy együttes szabályozással elérni, a legmagasabb fokú átláthatóság és valamennyi érdekelt fél részvételének biztosítása mellett, és hogy mindig tartsa szem előtt a szabály fő célját és tartalmát a Szerződés adott cikkeinek jogi alapként való meghatározásakor.

1.11 Az EGSZB azt kéri, hogy számolják fel a belső piac megvalósítását korlátozó technikai akadályokat. Az indokolatlan nemzeti és helyi szabályok valódi és áthághatatlan akadályt képeznek az áruk szabad mozgása számára.

1.12 Az EGSZB azt javasolja, hogy a jövőbeni jogalkotást rendszerint alapos hatásvizsgálat előzze meg, amely figyelembe veszi az arányosság fokát, és szigorú utólagos felügyelet kövesse, az ágazati vállalkozások számára egyébként visszafordíthatatlan károk kiküszöbölésére.

1.13 Az európai ágazati szociális párbeszéd lényeges szerepet játszik majd mindazon közös kezdeményezések meghatározásában, amelyek célja az ágazat foglalkoztatottsága és versenyképessége fejlődésének fenntartása, kellő tiszteletben tartva a munkavállalók, a polgárok és a környezet védelmének feladhatatlan elvét. A vállalkozások által viselt társadalmi felelősség gyakorlati megvalósítása elősegíti a vállalkozások és az érdekeltek közötti folyamatos dialógust annak érdekében, hogy megelőzhető legyen a nem megfelelő használat, erősödjön a tudatosság és a továbbképzés, valamint hogy pozitív kapcsolat alakuljon ki az adott területtel és a végfelhasználókkal.

2. Az Európai Bizottság felkérésének lényegi tartalma

2.1 Az Európai Bizottság **Margot Wallström** és **Günter Verheugen** alelnökök kezdeményezésére feltáró vélemény kidolgozására kérte fel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot az ipari ágazatokra – különösen a gépgyártásra – alkalmazandó szabályozási keret koherenciájának megvizsgálása és a lehetséges egyszerűsítések feltérképezése céljából. A vizsgálatnak a konkrét ágazati jogszabályokon túlmenően ki kell terjednie a gépgyártási ágazat egész szabályozási környezetére.

2.2 Az érintett szereplőknek az egyszerűsítési folyamatban való közreműködését tekintve – főként a megvalósítás során különleges problémát jelentő jogszabályok azonosítására vonatkozóan – az Európai Bizottság elismeri, hogy az EGSZB számos jelentős tapasztalattal rendelkezik, ténylegesen pluralisztikus összetételű, és ezért ideális helyszínt jelent a gazdasági szereplők, a munkavállalók és az európai civil társadalom álláspontjának kifejtéséhez és összefoglalásához.

2.3 Tekintettel egyfelől az EGSZB tapasztalatára, melyet a jobb jogalkotásról és az egyszerűsítésről szóló számos véleménye⁽¹⁾ révén szerzett, másfelől az Európai Bizottság és az EGSZB közötti együttműködési megállapodás 8. cikkére, az Európai Bizottság az EGSZB-t bízza meg ezzel a fontos feladattal. Az Európai Bizottság kilátásba helyezte, hogy amennyiben az EGSZB e munkája pozitív eredményekkel jár, újabb felkéréseket fog tenni számos más, a Bizottság és az EGSZB jobb jogalkotással kapcsolatos menetrendje szempontjából lényeges esetben.

2.4 Az Európai Bizottság ezt követően kifejtette álláspontját és rávilágított arra, hogy a jobb jogalkotás nem a jogi védelem csökkentését jelenti: a munkavállalók, a fogyasztók és a környezet védelmi szintjének legalábbis meg kell maradnia a versenyképesség javítását lehetővé tévő szabályozási keret biztosítása érdekében.

⁽¹⁾ HL C 24., 2006.1.31., előadó: Daniel Retureau és HL C 309., 2006.12.16., előadó: Bryan CASSIDY.

3. Általános megjegyzések

3.1 Előjáróban le kell szögeznünk, hogy az EGSZB nagy érdeklődéssel fogadja a feladatot, hogy egyensúlyt találjon a különböző érdekek között, valamint javaslatot tegyen a létező szabályozási és törvényi keret javítására és egyszerűsítésére. Az EGSZB módszerének nagy előnye az, hogy a – különböző érdekeket kifejezésre juttató – civil társadalmi képviselők közötti minél szélesebb körű konszenzus keresésével képes befolyásolni a döntéshozatali folyamatot. A Közösség alapelveiért és értékeiért való egyértelmű fellépése, valamint véleményeinek kiegyensúlyozottsága, minősége és újító jellege teszi az EGSZB-t az uniós intézmények jelentős és hatékony partnerévé. Az Európai Bizottság felkérése az EGSZB minden szervezeti egysége számára ösztönzést, mondhatni kihívást jelent arra, hogy sikerre vigye ezt a lehetőséget, és ezáltal erősítse a találkozások, a vita és a párbeszéd funkcióját, amelyet a szerződés a civil társadalomra ruházna.

3.2 Az, hogy az EGSZB lehetőséget kapott a szabályozási környezet javítása területeinek előzetes megnevezésére, új megközelítést jelent az európai intézmények közötti együttműködésben. Nyilvánvaló, hogy egyenként már minden érintett jelezte saját igényeit és elvárásait az Európai Bizottságnak. Gyártók, felhasználók, munkavállalók, fogyasztók, szabványosító testületek és hatóságok már kifejtették, hogyan „javíthatók” véleményük szerint a létező jogszabályok. Az eddig alkalmazott konzultációs eljárások azonban nem eredményeztek részletes összképet a különböző érdekekről, ami olykor azt a benyomást keltette a résztvevőkben, hogy nézeteiket nem vették kellőképpen figyelembe.

3.3 Az EGSZB képes ilyen összképet alkotni, egyrészt számos saját értékes tapasztalata alapján, másrészt szerteágazó és befolyásos kapcsolatainak segítségével, amelyek révén tagjai több területen értékes betekintést nyerhetnek. Az EGSZB ezzel kapcsolatban már részben nyilatkozott az „Ipari szerkezetváltás a gépipari ágazatban” tárgyú, saját kezdeményezésű véleményében⁽²⁾.

3.4 Az EGSZB megállapítja, hogy az ipari termelést, főként a gépjárműgyártást illetően uniós jogszabályok terén különböző kezdeményezések léteznek már, illetve vannak kidolgozás alatt. Ezek a kezdeményezések különböző jellegű, összetett kérdéseket vetnek fel. Ésszerűnek tűnik e problémákat megvizsgálni oly módon, hogy figyelembe vesszük a közösségi jog által védett különböző érdekeket: a szabad áruforgalmat, a munkavállalók egészségét és biztonságát, a fogyasztóvédelmet, a környezetvédelmet, valamint a lisszaboni stratégia gazdasági és társadalmi céljait. E szabályozások különböző jogi eszközökből erednek, és ilyen jellegű tanulmányozásukra eddig még nem került sor. Az EGSZB úgy véli, valóban eljött az ideje, hogy az egész kérdéskört átfogó és jól felépített módon közelítsük meg.

3.5 Az ipari termékek előállítása és forgalmazása terén érvényes közösségi joganyagot fokozatosan dolgozták ki. Ez általánosságban véve lehetővé tette a jogi harmonizációt, ami a vállalkozások jogi környezetének jelentős egyszerűsödéséhez vezetett; hangsúlyozni kell azonban, hogy ez a folyamat még nem zárult le.

3.6 A nyolcvanas évek második felétől kezdve elfogadott közösségi jogszabályok két nagy csoportba sorolhatók: az egyik csoport a piacra vonatkozik, a másik a munkahelyekre. A jogszabályok hatékony alkalmazása számos szereplő részvételét kívánja meg: szabványosító és tanúsítási testületekét, tervezőket és gyártókat, ellenőrző és szankcionáló közületi testületekét (beleértve a vám- és igazságügyi hatóságokat is), vállalkozókat, munkavállalókat, szakszervezeteket stb. A fogyasztóvédelmi szervezetek konkrét és aktív részvétel iránti érdekeltségüknek adtak hangot, amely mindeddig nem bizonyult elegendőnek. E szereplők együttműködése központi jelentőségű, éppúgy, mint a nemzeti és európai szintű hatóságok közötti együttműködés.

3.7 E rendelkezések alkalmazása vélhetően nem okoz nagy problémákat. A pozitív összértékelés ellenére azonban nem szabad megfeledezni néhány konkrét problémáról.

4. Magasabb, de még mindig nem elegendő biztonsági normák

4.1 Évente 6 000–8 000 halálos munkahelyi baleset történik (a halálos sérültek 40 %-a 35 évesnél fiatalabb), és a munkahelyi balesetek több százezer esetben okoznak fogyatékosságot az EU-ban. A balesetek egy része a munkaeszközökre vezethető vissza. Az okok egyes esetekben az egyéni védőfelszerelések hiányában, valamint a nem megfelelő képzettségben is keresendők. Az európai munkavállalók kb. negyede nyilatkozott úgy, hogy az egészségvédelem és a biztonság érdekében egyéni védőfelszereléseket alkalmaz. A munkahelyeken a lényeges fizikai veszélyforrások általában a munkaeszközökkel kapcsolatosak: zaj, rezgés, valamint ionizáló vagy nem ionizáló sugárzás. A munkahelyi egészség és biztonság szempontjából alapvető jelentőségűek az ergonómiai tényezők. A munkaeszközök bizonyos esetekben lényeges szerepet játszhatnak a vegyi anyagoknak való kitettség szempontjából: az egyéni védőfelszerelések hatékonysága egyes esetekben döntő jelentőségű lehet.

4.2 Különös figyelem illeti meg a tágabb fogyasztásra szánt termékeket, tekintve, hogy a felhasználó közösség differenciálatlan és minden bizonnyal nincs tudatában az általa vásárolt vagy bérelt gépekben rejlő lehetséges veszélyeknek. Sajnálatos módon számtalan fogyasztói baleset történik a nem megfelelő használat miatt, ezeket a statisztikák nem tartalmazzák.

(2) HLC 267., 2005.10.27.

5. A különböző szereplők néha nehézkes együttműködése

5.1 Megállapítható, hogy a belső piac szereplőinek együttműködését tényleges nehézségek akadályozzák, mint például a teljes átláthatósággal szembeni erős fenntartások: a magánszektor esetében ez a konkurencia vagy az esetleges szankciók elleni védekezés kívánalmára vezethető vissza, a közzsférában pedig a bürokrácia olykor igen makacs tehetetlenségére. Egyértelműen szükség van például a gyártó és felhasználó vállalkozások együttműködésére, valamint arra, hogy a szabványosító testületek, a felügyeleti hatóságok, a bejelentési szervek és a vállalkozók számára a technikai segítségnyújtást biztosító tanácsadók az „új megközelítés” irányelveiben foglalt alapvető követelményeket átláthatóbb módon értelmezzék.

5.2 E probléma megoldása volt az Európai Bizottság fő célja, amikor nemrég az „új megközelítés” felülvizsgálatát kezdeményezte azáltal, hogy 2007. február 14-én új intézkedéscsomagot jelentett be az áruk belső piacára vonatkozóan („Új csomag az áruk belső piacon belüli szabad mozgására”). Az intézkedéscsomag „a termékek forgalmazása tekintetében akkreditációs és piac-felügyeleti előírások megállapításáról” szóló rendeletet (COM(2007) 37 final) ⁽³⁾ és „a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről” szóló határozatot (COM(2007) 53 final) ⁽⁴⁾ tartalmazza. Az intézkedéscsomag célja a piac-felügyeleti struktúrák megerősítése annak érdekében, hogy lehetséges legyen a nem biztonságos termékek azonosítása és a belső piactól való távoltartása, valamint a hamisítást végző vállalkozások elleni fellépés. A termékek vizsgálatában részt vevő felülvizsgálói, tanúsítási és ellenőrző szerveket az akkreditáció során szigorúbb ellenőrzéseknek kell alávetni. Ennek célja az egységes jogi keret biztosítása mind a vállalkozások, mind a felügyeleti szervek részére. (Az EU-ban jelenleg kb. 1 800 ilyen, a jövőben „bejelentési szervnek” nevezendő értékelő szerv működik: laborok, ellenőrző és tanúsítási intézmények, azaz a hatóságok által akkreditált magánintézmények). Meglepő módon e „független” szervek között található közvetlenül gyártó vállalkozói szövetségekből származó alanyok is, ami felveti az érdekellentét problémáját. Az egyik tagállamban például csak a felvonók ágazatában több, mint 80 bejelentési szervet akkreditáltak.

5.2.1 22 évvel azután, hogy a Tanács 1985. május 7-én közzétette állásfoglalását, amely bevezeti az új megközelítés elveit, az Európai Bizottság a piacfelügyelet naprakésszé tételét és megerősítését javasolja, hogy a CE jelölés egyre megbízhatóbbá váljon. Az EGSZB úgy véli, hogy az új megközelítés módszere, amellyel 25 irányelv foglalkozik (ebből 21 tartalmaz a védjeggyel kapcsolatos rendelkezéseket, 4 pedig nem), jó eredményekhez vezetett, és elősegítette a belső piac fejlődését, ugyanakkor úgy véli, hogy helyénvaló a felülvizsgálatára vonatkozó javaslat. Növelni kell a tagállamok felelősségét és hatásköreit, ugyanakkor az Európai Bizottságot is, amelynek még több

tisztviselőt kell kineveznie a piac-felügyeleti tevékenységnek, a bejelentési szervek akkreditációs eljárásainak, és esetenként e szervek tevékenységének folyamatos ellenőrzésére. Az Európai Bizottság felmérése keretében az ágazati szervezetek nagy többsége a nemzeti és ennél fogva az európai hatóságok megerősítése mellett foglalt állást.

5.3 Az EGSZB üdvözli ezt a kezdeményezést, amely korlátozza a választási szabadságot és az értékelési hibákból adódó szabálytalanságokat, amelyek akadályozzák a belső piac fejlődését, valamint versenyhátrányt idéznek elő a szabályokat betartó szereplők számára. A felületes piac-felügyelet okozta versenytorzulás alapvető problémát jelent, amely rámutat az új megközelítés alkalmazásának korlátaira. Az egyszerű és egyértelmű szabályozási környezet továbbá alapvető fontossággal bír, különösen a kis- és középvállalkozások számára, valamint szükség van a piac-felügyeleti hatóságok közötti együttműködés erősítésére mind az EU/EEA területén, mind pedig nemzetközi szinten. Támogatni kell egy bizonyos „kommunikációs platform” létrehozását a szereplők és a tagállamok között, amelyeknek a közösségi irányelvek és politikák célkitűzéseivel arányos és azoknak megfelelő módon kell fellépniük, hogy a piac-felügyeleti rendszerek és modellek fokozatos egységesítését megvalósítsák. Rendkívül fontos, hogy a vámhatóságok is részt vegyenek e tevékenységben.

5.4 Európai szinten helyénvaló lenne, ha valamennyi érintett főigazgatóság (például ENTR, ENV, EMPL, SANCO) összehangoltan működne, hogy együttműködhessenek a meglévő irányelvek használatára vonatkozó útmutatók kidolgozásában, amelyek persze nem helyettesítenék a jogszabályokat, de értékes segítséget nyújthatnának, és sok felesleges tanácsadási költséget megtakaríthatnának.

5.5 A szezonális termékek esetében, mint például a kerti gépek, egyszerűsített és gyorsított eljárásokat kell alkalmazni, hogy ne vesszítsék el a piaci lehetőségeket. E célból az EGSZB közvetítő intézet létrehozását javasolja, amelyhez konkrét, megalapozott igények kielégítése végett lehetne fordulni, mindazonáltal valamennyi szabály, különösen a biztonsági szabályok szigorú alkalmazását garantálni kell.

6. Nem feltétlenül megalapozott adminisztrációs előírások

6.1 Az Európai Bizottság másik bejelentett prioritása a felesleges adminisztrációs kötelezettségek csökkentésére vonatkozik, hiszen ezek jelentős mértékben ártanak a versenyképességnek. Az EGSZB érdeklődve kíséri figyelemmel az Európai Bizottság eziránti elkötelezettségét, amely a 2007. január 24-én előterjesztett cselekvési programban öltött konkrét formát. A program célja a vállalkozások esetében szükséges adminisztrációs terhelés csökkentése 2012-ig.

⁽³⁾ INT/352. sz. vélemény, kidolgozás alatt.

⁽⁴⁾ INT/353. sz. vélemény, szintén kidolgozás alatt.

6.2 Az Európai Bizottság hozzájárulhatna az irányelvek alkalmazásával kapcsolatban felmerülő egyes konkrét problémák megoldásához például azáltal, hogy központosítja a jelenleg az egyes tagállamoknak intézett közleményeket, ami a megfelelő cím felkutatásának nehézségével jár. Ez vonatkozik a zajkibocsátásról szóló 2000/14/EK irányelvre, amely esetében megfelelőségi tanúsítványt kell küldeni a tagállamnak és az Európai Bizottságnak, vagy a nem közúti mozgó gépekbe és berendezésekbe szánt belső égésű motorok gáz- és szilárd halmazállapotú szennyezőanyag-kibocsátásáról szóló 97/68/EK irányelvre, amely esetében a gyártóknak a „rugalmassági eljárás” keretében valamennyi tagállam erre kijelölt hatóságát értesíteniük kell a megszerzett típus-jóváhagyásról, és félévente jelentést kell tenniük.

6.3 A vállalkozások számára jelentős nehézséget jelent a munkavállalók fizikai tényezők elleni védelméről szóló irányelvek gyakorlati alkalmazása. Különösen a vibráció hatásáról szóló 2002/44/EK és a mesterséges optikai sugárzás hatásának való expozícióról szóló 2006/25/EK irányelvben jelentkeznek ezek a problémák, és főként a kkv-kat érintik. Hasonló problémákba ütközhet a mesterséges optikai sugárzásról szóló következő irányelv alkalmazása is. A gyakorlati alkalmazásukra vonatkozó iránymutatásokra van szükség ahhoz, hogy ezek az irányelvek elérjék céljukat. Amennyiben konkrét alkalmazásuk valóban lehetetlennek bizonyul, természetesen gyorsan el kell majd fogadni azokat a módosításokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a gyártók eleget tudjanak tenni jogi kötelezettségüknek.

6.4 Az ipari termelés, különösen a gépgyártás terén azonban különböző igényeket kell figyelembe venni az adminisztrációs előírásokat illetően. A különböző szereplők által végzett munka visszakövethetősége lényeges a fogyasztók fizikai épsége és a piacorientált szerződéses viszonyok jogbiztonsága szempontjából. Következésképpen kiegyensúlyozott megoldásokat kell találni a visszakövethetőség és az átláthatóság biztosítására anélkül, hogy ez szükségtelenül megemelné az adminisztrációs költségeket.

7. A szabványosítás szerepe

7.1 A műszaki szabványosítás fontos szerepet tölt be a közösségi szabályozás működése szempontjából, valamint lehetővé teszi, hogy a jogszabályokban rögzített alapvető biztonsági követelmények konkrét formát öltsenek. A szabványok teljesítése az irányelvekkel való konformitásra utal. Az akkreditált bejelentési szervek által – szükség esetén – végzett tanúsítás csak a megfelelő jogszabályok keretében lehetséges.

7.2 Az európai szabványosítási testületek az Európai Bizottság megbízása alapján összességében hasznos munkát végeztek. A szabványok kidolgozása az érintett felek nagyobb fokú bevonását igényelné, ez megkönnyítené a későbbi összehasonlítást. A tény azonban az, hogy csak korlátozott számú szereplő vesz részt a szabványok kidolgozásában. Az azokat alkalmazó vállalkozások nagy része sem eszközzel, sem erőforrással nem rendelkezik ahhoz, hogy rendszeresen teljesíteni tudja ezt a feladatot. A munkavállalók és a fogyasztók részvétele még kisebb. Ilyen helyzetben nehéz a szerzett tapasztalatok fontosságát figyelembe venni. Egyes szabványok nem alkalmasak

az adott területen tapasztalt valamennyi aggodalom eloszlátásához. Az EGSZB az érdekelt feleknek a technikai bizottságokban, különösen helyi szinten való részvételének megerősítésére hív fel, hiszen ebben az ágazatban valójában kevés személy rendelkezik döntéshozatali hatáskörrel. Az EGSZB aggodalommal veszi tudomásul, hogy a szabványosítás növekvő költsége fékező hatást gyakorolhat a versenyképességre, ugyanakkor a biztonságra is, amennyiben például a gépek szabványtól eltérő, nem megfelelő használatához fognak folyamodni. Kelet-Európában egyes kkv-k hajlamosak a „sötétben tapogatózásra” és különböző trükkök alkalmazására.

7.3 Az EGSZB üdvözli a 2007. március 15-én az európai szabványosításra vonatkozó cselekvési tervben bejelentett kezdeményezéseket, amelyek keretében valamennyi tagállam felkérést kap, hogy jelentést tegyen a kérdésben elért eredményekről, valamint az európai és nemzetközi szabványosításban érdekelt felek részvételét támogató intézkedésekről. Az Európai Bizottságnak tudomásul kellene vennie az európai szabványosítással kapcsolatos észrevételeket, hogy azokat beépíthesse tervébe. A kkv-k bevonása a szabványosítási folyamatba elengedhetetlen mind európai, mind pedig nemzeti szinten, ezért ügyelni kell arra, hogy ténylegesen és konkrétan hozzájárulhassanak a jövőbeni szabványosítási folyamatokhoz.

7.4 Bizonyos esetekben nehéz a munkáltató számára az egészségvédelmi és biztonsági előírásokból adódó kötelezettségek betartása, hiszen attól kezdve, hogy munkagépek használatára kerül sor, a kockázatok felmérése szükségszerűen kiegészítő jelleg kialakulásához vezet a gyártó és a felhasználó vállalkozás között. Problémák merülhetnek fel, amennyiben az előírások nem biztosítják a vállalkozás által számításba veendő, velejáró kockázatokkal kapcsolatos információ szolgáltatását. Amennyiben a vállalkozókat nem tájékoztatják megfelelően az általuk vásárolt munkagéppel járó kockázatokról, úgy nehézségekbe ütközhet, hogy eleget tegyenek a 89/391 keretirányelvből és annak a munkavállalók aktív és passzív védelmével kapcsolatos 19 specifikus, kiegészítő irányelvből eredő kockázattértékelesi kötelezettségeknek.

7.5 A szabványok terjesztése a magas beszerzési árakat tekintve nehéz lehet a kis- és középvállalkozások számára. Ha a szabványosítás új tanúsítási eljárásokhoz vezet, akkor az adminisztrációs költségek általában sokkal magasabbak, mint a közvetlen, a jogszabályok alkalmazásából adódó költségek.

7.6 Az ESZB szakértői által kidolgozott kockázatelemzés rendkívül fontos a vállalkozók számára, azt azonban munkagép használata esetén ki kell egészíteniük egy olyan specifikus elemzéssel, amely az adott munkafeltételeknek megfelel. Ezeknek a harmonizált szabványoknak a költsége igen magas, különösen a kkv-k számára. Az EGSZB azt ajánlja, hogy vizsgálják meg a javaslatot, amely szerint az Európai Bizottság által az ESZB-re ruházott hatáskörből adódó, harmonizált szabványokat ingyenesen vagy szimbolikus ellentételezésért kellene rendelkezésükre bocsátani, hogy megfelelhesse joga kötelezettségeiknek. Az ingyenes, interneten keresztül történő terjesztés egyébként már sikerrel működik a hírközlési ágazatban, ahol az ETSI (Európai Távközlési Szabványosítási Intézet) egyes normáit közvetlenül a világhálón teszik közzé.

8. A jogbiztonság előmozdítása

8.1 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy nem mindig és nem feltétlenül van szükség a jól bevált irányelvek módosítására. Bár a gépekről szóló, híres 98/37/EK irányelv összességében történő javítására szolgáló munka és a következtetések különösen összetettek voltak, végül kitűnően egyensúlyt teremtettek az érintettek érdekei között. Néhány egyéb esetben talán helyesebb, ha nem bocsátkozunk úgynevezett javításokba, például a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett villamosági berendezésekről szóló 73/23/EK irányelv módosításával, vagy ahogy a gépjármű szövettsége 2004. november 5-i feljegyzésében megjegyezte, az Európai Bizottság arra vonatkozó – helytelen – javaslatával kapcsolatban, hogy vonják össze a 87/404/EK irányelvet a nyomástartó berendezésekről szóló 97/23 irányelvvel.

8.2 A piac helyzetéből következően stabil és egyértelmű szabályozási keretre van szükség ahhoz, hogy beruházásokat lehessen tervezni, és meg lehessen felelni az egyértelmű szabályoknak, amelyek módosítására nem kerül túl gyakran sor. Másfelől viszont tény, hogy az egyszerűsítés azzal a kockázattal járhat, hogy megnövekednek az adminisztrációs költségek, valamint az összetettebb megfelelőség-értékelési eljárások költségei is magasabbak lesznek.

8.3 A Szerződés 95. cikke alkalmazásának lehetőségével kapcsolatban az EGSZB megérti a gépjármű elvárásait, azonban hangsúlyozza, hogy az irányelvek elfogadásakor alapként használt jogi referenciának meg kell felelnie a Szerződésben foglalt alapelveknek, különösen a szabványok jogalapja tekintetében. Egyértelmű, hogy a különböző szabványok alkalmazását a jogszabály elsődleges céljának és tartalmának objektív kritériumához kell kötni. Ezzel kapcsolatban az Európai Bíróság is több ítéletében nyilatkozott, nemrégiben is, és mindenképpen kizárta a vegyes jogalap lehetőségét, amennyiben azok ellentétes egymással, vagy amennyiben a több jogalap korlátozná a Parlament jogait. A terméktervezés esetében, ahol más célkitűzés az elsődleges, nem mindig valósítható meg a gyártók azon kívánsága, hogy a Szerződés 95. cikkének (3) bekezdésére történjen hivatkozás, hiszen közismert, hogy az említett bekezdés korlátozza a tagállamok hatáskörét, és megerősíti a közösségi szabályokat, például a 137. vagy 175. cikkben foglaltaknak megfelelően⁽⁵⁾. A gyártók rámutatnak azokra a (végfelhasználót sújtó) többletköltségekre, amelyekkel az egyes tagállamok kérése alapján a gépek tervezésén és gyártásán elvégzendő szükséges módosítások esetén számolniuk kell. Olyan kiegészítő jogalkotási modellekre van szükség, amelyek között nincs átfedés, és amelyek a legszükségesebbre korlátozzák a tagállamok lehetőségeit, hogy különböző és eltérő rendelkezéseket fogadjanak el, amelyeknek meg kell felelniük az ésszerűség és arányosság elvének.

8.4 A közelmúltban elfogadott REACH rendelet fordulópontot jelent a fogyasztók és a munkavállalók védelmében. Az EGSZB elfogadta a jóváhagyott technikai megoldásokat és az egyszerűsítés lehetőségével összefüggő rugalmas megközelítést, azonban aggodalommal jegyzi meg, hogy a kis- és középvállal-

kozások nehézségekbe ütközhetnek, különösen, ha az importellenőrzések nem lennének olyan szigorúak, mint ahogyan azt ennek az alapvető irányelvnek az alkalmazása megkívánná. Ezzel kapcsolatban az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy kísérje figyelemmel a tagállamok piac-felügyeleti eljárásait, tekintve, hogy a múltban éppen ezen a területen nem működtek mindig hatékonyan, részben azért, mert a kijelölt piac-felügyeleti szervek nem rendelkeztek elegendő forrásokkal. E tekintetben, egyes termelési ágazatoknak a tagállamokban való megoszlása alapján fel lehetne osztani a feladatokat a felügyeleti szervek között, például termékcsoportonként (szelepek, emelők és targoncák, szivattyúk és kompresszorok, gépjárműhoz használt gépek).

8.5 Annak ellenére, hogy a gépipar alapvető hozzájárulást jelent az európai gazdaság egészéhez, úgy tűnik, hogy a tagállamok igen keveset fektetnek be a rájuk ruházott intézményi tevékenységekbe. Az Európai Bizottság elkérhetné az ezzel kapcsolatos adatokat, és összehasonlíthatná a gyakorlatban elért eredményekkel. Az ellenőrzések minősége és gyakorisága sokszor az egyéni képességre/szándékra van bízva, azonban sok múlik a rendelkezésre álló forrásokon is.

9. Az egységes piac magvalósulása előtti technikai akadályok felszámolása

9.1 A nemzeti jogalkotás területén továbbra is technikai akadályok okoznak jelentős problémákat a vállalkozások számára. Az egyik érintett ágazat például a nem közúti mozgó munkagépeké, amikor a gépeknek közutakon kell közlekedniük. A különböző tagállamokban elfogadott különböző szigorúságú szabályozások miatt különböző munkagépek beszerzésére van szükség. A terminológia is zavaros, például nem világos a vállalatok és vállalkozások közötti különbség. Az egyes tagállamokban érvényes felülvizsgálati kötelezettségek többletköltséget jelentenek, amelyek gyakran megsokszorozódnak azért, hogy minden egyes ország más és más meghatározott szerv általi ellenőrzést ír elő akár a fejlesztés, a tesztelés vagy a szállítás terén. Az EGSZB azt szeretné, hogy különösen a biztonsági intézkedések tekintetében történjen meg mielőbb a jogszabályok harmonizációja. A traktorok tekintetében például a visszapillantó tükrökkel és a sebességkorlátozóval kapcsolatos jelenlegi rendelkezéseken túl konkrét műszaki előírásokra is szükség van az első és hátsó fényszórókra, és különösen a féktávolságra vonatkozóan. Jelenleg olyan traktorok is közlekednek az utakon, amelyek már 40 évesek is elmúltak. A géppálmány fokozatos megújítása jóval magasabb fokú aktív és passzív biztonsági szintet eredményezne.

9.2 Az EGSZB a munkagépek közutakon történő használatának szabályozására nevezetesen az alábbiakat ajánlja:

– a munkagépek közutakon történő használatával kapcsolatban hatályos nemzeti jogszabályok harmonizálására vonatkozó javaslat elfogadása,

⁽⁵⁾ A Bíróság C-94/03. sz., az Európai Közösségek Bizottsága kontra az Európai Unió Tanácsa ügyben – A jogalap megválasztása.

- az új megközelítésben foglalt módszerek alkalmazása,
- olyan referenciaszabvány elfogadása, amely feltételezi a kötelezettségeknek való megfelelést,
- a szabványoknak való megfelelés felméréséhez megfelelő rendelkezések kidolgozása, egyes elemek tekintetében (volán, fékek) szigorúbb felmérés bevezetésével.

10. A jövőbeni jogszabályok: az érintettek bevonása és hatásvizsgálat

10.1 Az EGSZB azt kéri, hogy a jövőben legyen szorosabb az együttműködés a jogszabályok alkotói és az érintett felek között a jövőbeni szabályozás tekintetében, hatékony párbeszédre keresztül, és anélkül, hogy a konzultáció túlnyomórészt elektronikus úton történne, tekintettel az érintett felek interaktív kommunikációjának szükségességére. Az EGSZB egyes konkrét témákkal kapcsolatban úgy véli, hogy a folyamatos és gyakori konzultáció által elkerülhetők a problémák, és jobb minőségű és hatékonyabb jogszabályok keletkezhetnek.

10.2 Az EGSZB a különböző opciókkal kapcsolatban rendkívül fontosnak tartja az európai intézmények (Parlament, Tanács és Európai Bizottság) számára egy olyan közös hatásvizsgálati módszer kidolgozását, amely megfelelő minőségellenőrzési rendszerrel rendelkezik.

10.3 Az Európai Bizottságnak mindig fontolóra kéne vennie, hogy a kitűzött célokhoz valóban szükség van-e jogszabályi keretre, vagy elegendő az önszabályozás vagy együttes szabályozás. Az EGSZB úgy véli, hogy az ugyanazon cél elérését biztosító lehetséges választások közül a legkevesebb költséggel és legkevesebb adminisztratív teherrel járót kell követni, amely nagyobb fokú átláthatóságot és az érdekelt felek nagyobb fokú részvételét garantálja.

Kelt Brüsszelben, 2007. szeptember 26-án.

10.4 A felek közötti szociális párbeszéd szerepe alapvető fontosságú. A közös érdeket szolgálhatná konkrét képzésre irányuló kezdeményezések kidolgozása, különösen a biztonságos munkavégzés terén, valamint folyamatos képzések is, amelyek nem csak a kompetenciát, hanem a gépek megfelelőbb és biztonságosabb használatával kapcsolatos irányítási és szervezési problémák iránti érzékenységet is növelik. A párbeszédnek a civil társadalmi szervezetekre való kiterjesztése révén a vállalkozások által viselt társadalmi felelősség kérdése elősegítheti a biztonságos és termelőképes vállalalkozási kultúra kialakulását, különösen a kis- és középvállalkozásoknál, ahol a kockázatok kezelése magától értetődő módon nagyobb nehézséggel jár.

10.5 Az EGSZB szerint ésszerű olyan gondolatmenetet követni, amely minden résztvevő számára lehetővé teszi a közösségi jogszabályok eredményeinek és határainak értékelését. Az ilyen értékelés közös eljárást tesz lehetővé, amely révén elkerülhetők a rész megoldások vagy a folyamatban lévő különböző kezdeményezések keretében megvalósuló ellentétes megközelítések. Az Európai Bizottság arra vonatkozó döntése, hogy az érdekeltekkel együtt megvizsgálja az új, gépekkel kapcsolatos irányelvet, a helyes irányba mutat. Még több ilyen kezdeményezésre van szükség. Az EGSZB különösen kiemeli a különböző kezdeményezések közötti kapcsolatokat, amint ezt a szükség-telen adminisztrációs ráfordítás csökkentésére irányuló cselekvési programok és az új megközelítés közötti összefüggés esetében is tette (az Európai Bizottság 2007. február 14-én a belső piac jövőjéről folytatott nyilvános konzultáció alapján elfogadott egy javaslatot rendeletre, valamint tanácsi és európai parlamenti határozatra az új megközelítés átdolgozásának keretéről). Az EGSZB meg van győződve arról, hogy e kezdeményezések ésszerű tagolása és egyeztetése hozzájárulhat a hatályos jogszabályok javításához és a 27 tagállamból álló EU-ban történő jelenlegi alkalmazásukhoz.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS